

nede Lærere i Eksamenkommissionen, og at kun disse 3 skulle have Adgang til at deltage i Censuren ved den praktiske Prøve. Saa vidt jeg ser, har jeg nu gennemgaaet de væsentligste af de Punkter, hvori vi afvige fra de øvrige Medlemmer af Udvalget. Der er kun et Punkt, som jeg endnu skal omtale. I § 10 c. bestemmes det, at der af Statskassen skal hyses et aarligt Beløb af 5,000 Kr. til de anerkendte Privatseminarier, og der staar i Lovforslaget: „hvoraf mindst Halvdelen fordeles mellem Seminarierne efter Elevantallet til Bedligningsholdelse af Materiel o. s. v.“ Vi tillade os i Vædringsforslaget under Nr. 63 at foreslaa, at ikke Halvdelen, men hele Beløbet skal anvendes i saa Henseende. Vi finde ikke, at der er Grund til, at Halvdelen af dette Beløb skal staa til Ministerens Disposition, for at han kan anvende det til Honorarer for dem, som han finder ere mest egnede til at faa en saadan Opnuvring. Vi finde, at det er naturligt, naar der stilles et Beløb af Statskassen ind paa Loven til Understøttelse i saa Henseende, at saa ogsaa det hele Beløb bliver anvendt paa den Maade, og at Seminarierne altsaa faa det som Tilskud i Forhold til Elevantallet, saa at det Vædringsforslag, der er stillet af os i Foræning med de øvrige af Udvalgets Medlemmer, bliver fyldestgjort. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale de Vædringsforslag, der ere stillede af det Mindretal, hvortil jeg hører.

M. Nielsen: Det kan jo ikke nægtes, at det Spørgsmaal, som det drejer sig om ved dette Lovforslag, ikke er af ganske ringe Betydning. Det er nemlig hele Spørgsmaalet om en forbedret Folkeoplysning, det er jo ikke kun om Seminaristernes Uddannelse, men om de Mænds Uddannelse, som skulle være Lærere ude i Almueskolen. Jeg tror, at det er en Kendsgerning, at den danske Rigsdag tidligere har interesseret sig mere for saadanne Spørgsmaal, end den gør nu, jeg tror, at det er en meget beklagelig Kendsgerning. Hvor Grunden ligger, er jo ikke saa godt at sige; en ikke ringe Grund er den, at den sidste lange Varrætte har optaget Tankerne paa anden Maade her inde i Rigsdagen. Nu vilde jeg meget puste, at der kunde være jænles i alt Fald en Del Interesse om Sagen i Dag og særlig om det Spørgsmaal, som jo er Hovedsagen i denne Dags Diskussion. Hvis man ikke vidste det i Forvejen — jeg tror at turde forudsætte, at de fleste ærede Medlemmer vide det — saa vilde man i alt Fald tydelig paa et bestemt Tidspunkt af den ærede Ordførers Foredrag kunne

mærke, at nu kom det brændende Punkt. Jeg ved ikke, om de øvrige Medlemmer af Flertallet under Nr. 23 ere enige med mig i, at man maaste fra det Øjeblik af ikke særlig beundrede den ærede Ordfører, som Ordfører for Flertallet i alt Fald; jeg gjorde det ikke. Jeg mener, at den ærede Ordfører maaste kunde have osret lidt mere Tid og maaste ogsaa lidt mere varme paa de øvrige Nummere blandt Vædringsforslagene og maaste lidt mindre Sver og Varme paa dette, men det skal jeg i øvrigt kun udtale som en ganske personlig Opfattelse.

Spørgsmaalet er altsaa dette, Uenigheden i Udvalget er denne, om man i den ny Lov skal bibeholde Eksamenkommissionen, eller om man skulde gaa tilbage til Eksamen ved Seminariet med Seminariets Lærere som eksaminerende, altsaa i en vis Forstand til Forholdene, som de vare før 1867, men dog ogsaa med en vis Forstel, idet man jo nu skulde have faste, af Ministeriet udnævnedes Censorer, som kom til Stede ved Eksamenernes Afholdelse. Jeg hører jo der til det Flertal, som holder paa, at Eksamenen bør tilbage til Seminarierne, og at der bør udnævnes faste Censorer, og jeg skal tillade mig at nævne nogle af de Grunde, som gøre, at jeg staar paa dette Standpunkt. Et fremragende Medlem af den nuværende Eksamenkommission, det Medlem, som er Kultusministeriets Konsulent i Skolefager, har i en lille Piece, som er udgivet i 1891, tror jeg, og som hedder „Mandefaldsspørgsmaalet og Lærerruddannelsen“, udtalt disse snart ret bevingede Ord — de ere blevne nævnte adskillige Gange — at da Eksamenen blev taget fra Seminarierne, blev Lærerne trukne ud paa Seminarierne, og jeg tror, at det ærede Medlem af Eksamenkommissionen har fuldstændig Ret i denne Udtalelse. Da Eksamenen blev taget fra dem, kom de til at staa paa det Standpunkt, som de nu indtage, om end nu i højere Grad end straks. De ere nemlig blevne Manuduktionsanstalter, Dressuranstalter. Alle de ærede Medlemmer her i Salen, som maatte være tilstrækkelig inde i, hvordan det gaar til paa Seminarierne den Dag i Dag, ville give mig Ret i, at det er aldeles ikke en overdreven Tale men en meget ædruelig Tale, den, at Seminarierne mere og mere ere gaaede over til at blive Dressuranstalter, Kursusanstalter. Man har haft meget at indvende mod denne Kursusundervisning og med Rette, men man har ikke lagt tilstrækkelig Mærke til, at Seminarierne ere blevne Kursus. Det gaar saaledes til paa Seminarierne den Dag i Dag, at det er saa godt som umuligt, ogsaa for dygtige Lærere, at holde Elevernes Interesse ved